

Gregorio AIELLO

Missionaris in Limburg

Nu we een premier van Italiaanse origine hebben, ging **KERK & leven** op bezoek bij een priester met Italiaanse wortels. Sinds 2006 werkt Gregorio AIELLO als aalmoezenier bij de Italiaanse Limburgers, thans als hun enige priester. „Wij zijn geen Italiaanse Kerk, maar een deel van de Kerk in Limburg, al spreken we Italiaans”, zo beschrijft hij de gemeenschap voor wie hij priester mag zijn. *Pronto?*

‘Ik werd opnieuw geboren toen ik in België aankwam’

Erik DE SMET

De *Missione Cattolica Italiana* in Genk-Waterschei omvat niet enkel een kerk en een priesterwoning, maar ook een radiostation en een cafetaria. De foto van Kim CLIJSTERS, de trots van alle Limburgers, prijkt er naast die van de Italiaanse president Giorgio NAPOLITANO. Geregeld neemt Don Gregorio van de stamgasten een omhelzing in ontvangst. „Zo is dat al vanaf het moment dat ik hier belandde”, zegt de veertigjarige uit Calabrië. „Hier voel ik me thuis.”

–Op uw Facebookpagina bestempelt u zichzelf als „missionaris”. Hoe kwam u eigenlijk in Limburg terecht?

Op m'n negende werd ik me bewust van mijn priesterroeping. Die roeping voelde ik van meet af aan niet enkel voor mijn geboortestreek Calabrië, in de tip van de Italiaanse laars, maar voor de hele wereld. In het aartsbisdom Catanzaro werd ik tot priester gewijd. Ik begon als onderpastoor in drie bergdorpen in het zuiden van Italië. Een paradijselijke ervaring!

Bij een toevallige ontmoeting vernam ik dat een bepaalde Italiaanse gemeenschap in Duitsland al drie jaar zonder aalmoezenier zat. Ik stelde me beschikbaar. Toen liet de apostolische delegaat voor de Italiaanse missies in België weten dat de toestand in Limburg nog schrijnender was dan in Duitsland. Er was nog maar één aalmoezenier voor 25.000 zielen. Nooit had ik gedacht in België terecht te komen, maar ja, ik had me beschikbaar gesteld voor de wereldkerk. Bijgevolg.

„Ik ben niet alleen priester voor de Italianen, maar voor de hele Kerk”

–En nu bent u in België een zogeheten migrant van de eerste generatie.

Vrijdag 24 maart 2006 arriveerde ik in België, m'n oude leven achterlatend. De eerste twee weken waren zwaar, maar het was lente en het werd Pasen. Ik logeerde bij de minderbroeders in Sint-Truiden en trok dagelijks naar Leuven om er Nederlands te leren. Soms stopte ik onderweg om te contempleren bij de bloesems. De blauwe hemel en de bergen van Calabrië waren ver weg, maar ook een vlak land, mist en regen kunnen mooi zijn. Ik ontdekte dat in de

Don Gregorio: „Wij blijven nood hebben aan een plaats waar Italiaans wordt gesproken.” © Mine Dalemans

verscheidenheid een diep mysterie schuilt. Mijn vooroordeel over de koele en afstandelijke Belgen smolt snel weg. Ik werd opnieuw geboren toen ik in België aankwam.

–Wie zijn de Italiaanse Belgen? Zij moeten zoetjesaan toe zijn aan de vierde generatie.

Inderdaad, bij doopsels ontmoet ik soms overgrootouders die uitweken naar België. De meeste Italiaanse Belgen zijn, net als ik, afkomstig uit het zuiden. Tussen België en Italië bestond in de jaren 1940-1950 een overeenkomst over de komst van gastarbeiders. Wekelijks vertrok in Milaan een trein met zo'n duizend mijnwerkers richting België. Dat bleef duren tot de mijnramp van Marcinelle in 1956. Aanvankelijk emigreerden alleen de mannen, later ook hun gezinnen. Ik liet me vertellen dat in Genk de Italianen zo talrijk waren, dat ze alles gewoon in het Italiaans konden doen.

–Ook het kerkelijke leven?

In Limburg groeiden zes Italiaanse katholieke gemeenschappen. De *Missione Cattolica Italiana*, de Italiaanse missie, organiseerde zelfs onderwijs in het Italiaans, want velen wilden na hun gastarbeiders-

bestaan gewoon terug naar huis. Uiteindelijk zouden de meesten blijven. Meerdere Italiaanse priesters behartigden de pastorale zorg. Don Angelo Gualdi bleef hier 33 jaar. Vorig jaar stierf hij vrij onverwachts. Een gepensioneerde priester-arbeider uit Seraing komt ons nu 's zondags helpen. Italianen uit de kleinere gemeenschappen proberen we een plaats te geven in Vlaamse parochies met tweetalige diensten. We blijven echter nood hebben aan een plaats waar Italiaans wordt gesproken. Vele ouderen slagen er niet in om te bidden in het Nederlands. Bidden in een andere taal is altijd moeilijk. Van meet af probeerde ik de mis te vieren in het Nederlands. Ik ben niet alleen priester voor de Italianen, maar voor de hele Kerk. Preken blijft echter lastig.

–U spreekt nochtans beter Nederlands dan onze nieuwe premier... (lacht) Dat geloof ik niet!

–Blijft de jongere generatie gehecht aan de Italiaanse identiteit?

Wat is dat, identiteit? Belgen en Italianen delen dezelfde waarden, alleen drukken ze zich anders uit. Zuiderlingen omarmen

elkaar snel. Ik ontmoet hier jongeren die trots zijn op hun Italiaanse wortels. Op hun auto kleven ze een Italiaans vlaggetje. Dat zie je in Italië niet. Bij een doopsel merk ik soms dat de ouders de Italiaanse gebeden niet begrijpen, maar ze komen wel met hun kindje naar onze missie.

–Lijden jullie ook onder de ontkerkelijking?

In de jaren 1970 waren hier nog vijf priesters, nu ben ik de enige. Ook de zusters vertrokken. Het ging snel. Volgend jaar schakelen ook wij over naar begrafenissen zonder eucharistie. Dat wordt een lastige klip voor de gemeenschap. Heel Europa worstelt met het priestertekort en dat baart me zorgen. Een priester is snel louter bezig met voorgaan en vergaderen. Als priester moet je kunnen leven in een gemeenschap. Kerk is immers allereerst gemeenschap rond Jezus. Datervaarde ik in mijn geboortedorp, waar Kerstmis altijd samen werd gevierd. Leven draait rond samen-zijn. Christen-zijn is relaties opbouwen. Daarom probeer ik doopsels te vieren in de grote gemeenschap. Misschien doen mensen zo een nieuwe ervaring op van de Kerk.